

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVII.

ZATURDAG den 2den NOVEMBER 1839.

N. 44.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 17 October 1839.

DE Heer Gezaghebber dezer kolonie, door Zyn Excellentie den Heer Schoutbijnacht Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen bekend gemaakt zynde, met de aanbeveling van Z. E. den Heer Luitenant Generaal Minister van Kolonien, betreffende de uitgave door den 1ste Luitenant der Veld Artillerie te Maastricht *Brand Eschauzier* van eenen Encyclopedischen Atlas, welke mede zal bevatten opgaven van 'sRyks overzeesche Bezittingen, ten einde daaraan zoo veel mogelijk bevorderlyk te zyn, zoo worat door den ondergeteekende by deze ter kennis van al die geneu gebragt, welke op bedoelde uitgave zouden willen inschryven, dat daartoe ter Koloniale Secretary dezes eilands, eene intekennings lyst geopend en liggende is.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

Encyklopédische Atlas,

door BRAND ESCHAUZIER.

Een volstrekt oorspronkelyk Nederlandsch Werk, (de eerste aflevering uitgezonderd) waarvan het hoofdenkbeeld, tot nog toe, by geen volk, op dergelyke schaal is ontwikkeld geworden, en hetwelk bevat: de Geschiedenis des Menschdoms in alle vakken van vernuft, kennis en verstandsontwikkeling, en de Aardryks-, Tydrek-, Gestachtreken- en Staatkundige Geschiedenis van alle Volken des Aardbodems, van de Schepping der Wereld tot op onzen tyd; wordt uitgegeven by den Boekhandelaar J. VAN DER VINNE, te Amsterdam, op den Singel N. 216. Reeds 6 afleveringen of 12 vellen druks in zeer groot Atlasformaat, zien het licht, en bevatten: Beknopte Geschiedenis der Volksverhuizing, met eene Geschiedkundig Kaart; Aardrykskundig der Oude Geschiedenis: Landbeschryving en Staatkundige Verdeeling, Azië, Afrika en Europa; beredeneerde woordenlyst van zaken, instellingen en gebruiken der Grieken; de Marmeren Steenen van Arandel, Paros of Oxford; de Grieken: opkomst, ontwik. eling, grootheid en ondergang, met eene Kaart van Oud-Griekenland. De schoone kunsten by de Ouden: Beeldhouwkunst en Schilderkunst. Plaatsbeschryving der oude Geschiedenis, met Kaarten van Athene, Jerusalem en Rome. Het Zeewezen by de Ouden met eene uitvoerige Plaat. De eerstvolgende afleveringen zullen inhouden: de Nederlandsche Kolonien, met Kaarten; de Werktuigkunde der 19 Eeuw, en het Krygswesen by de Ouden, enz.

Het geheele Werk zal bestaan uit 50 a 60 afleveringen, en de prys van elke aflevering is 95 centen, zoodat deze Atlas, welke in uitvoering van druk en gravure voor geen buitenslands werk behoeft onder te doen, ook in prys geheel gelyk staat met die van buitenslandsche producten van d'ezep aard. De intekening geschiedt, voor het geheele Werk, by alle Boekhandelaren in 't Ryk, alsmede by den Uitgever L. VAN DER VINNE; Singel by de Korsjea-keeg, N. 216, te Amsterdam, by wien de zes eerste afleveringen voor een ieder ter ziele liggen.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 23 October 1839.

DE HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie van Zyner Majesteits Ceneul te La Guaira, den Heer W. H. DELCLISSE, mededeeling erlangd hebbende, dat sedert de laatste maanden verscheidene brieven voer Curaçao van buitenslands abtaar zyn aangebragt, welke, volgens de bestaande wetten op het Postwezen in de republiek van Venezuela, by de posteryen die in geene betrekking staan met de zoodanige posteryen der plaatsen, voor welke dusdanige brieven zyn bestemd, blijven liggen en mistdien voor de eigenaren derzelve verloren gaan, wanneer te La Guaira voormeld geene personen, daartoe geautoriseerd of gemagtigd, aanwezig zyn, die dezelve brieven, tegen betaling van de daarop verschuldigde portos, komen afhalen, zoo wordt namens den Heer Gezaghebber voormeld, het vorenstaande by deze ter kennis van alle belanghebbenden alhier gebragt, ten einde door het nemen van zoodanige stappen, als zy, ten dese in hun belang zullen raadzaam oordeelen, zich te kunnen hoeden voor schaden en nadeelen die door het verloren gaan van aan huij anders van buitenlands te La Guaira of andere plaatsen op de vaste overkruis aangebragte brieven, aan hen zouden kunnen veroorzaakt worden,

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

OPROEPING.

DE ondergeteekenden Weesmeesters van de Nederlandsche Portugesche Israëlitische Gemeente alhier in die kwaliteit aanvaard hebbende den abintestato boedel van Mejufvrouw SARA VAN ABRAHAM SENIOR, alhier gewoond en overleden, roepen hierby op al degenen, die iets te verderen hebben tegen den gemelden boedel om hunne rekeningen aan de ondergeteekenden inteleveren, en de genen, die aan dezelve schuldig zyn worden aangemaand om het verschuldigde vóór of uiterlyk het einde van dit jaar te komen betalen.

Curaçao den 25 October 1839.
J. VAN J. NAAR.
H. C. HENRIQUEZ.

Publieke Verkoopning.

DE ondergeteekenden Weesmeesters van de Nederlandsche Portugesche Israëlitische Gemeente alhier zullen op Donderdag, den 7 November aanstaande, vóór het pakhuis van de Heeren M. & H. C. HENRIQUEZ, by publieke opteiling doen verkoopen:

EENIGE SLAVEN, toebehoorende aan den boedel van wylén Mejufvrouw SARA VAN ABRAHAM SENIOR.

Curaçao den 25 October 1839.
J. VAN J. NAAR.
H. C. HENRIQUEZ.

AMSTERDAM. Het was ons een groot genoegen getuige te zyn van een nieuw belangrijk blyk van de vaderlyke zorg van onzen geliefden vorst voor zyne onderdanen, ook voor die, welke het verst van hem verwyderd zyn. In Neêrlands Indië wordt op sommige plaatsen gebréek aan zuiver en gezond drinkwater gevoeld. Z. M. heeft dus goedgevonden, eene hoeveelheid filtreer-

machines volgens de gebreveteerde uitvinding van den Heer A. de Bruin, ter dezer stede, door den uitvinder zelven te doen vervaardigen, met het oogmerk om dezelve naar onze bezittingen in Indië te zenden.— Deze machines, in gereedheid gebragt zynde om ingescheept te kunnen worden, zyn in de Lands-magazynen aan den Buitenkant en in de Peperstraat alhier ter benigtiging gesteld voor hen, die dezelve wenschten te zien. Ook wy hebben dit voorrecht mogen genieten, en derzelve hoeveelheid, nuttige inrigting en keurige bewerking bewonderd. Er zyn omtrent een zeventigtal kleine machines, welke in 24 uren tyds omstreeks dertig emmers water zuiveren, en vervolgens vier groote machines, door middel van elk van dezelve in 12 uren tyds 4000 emmers water kunnen gefiltreerd worden. Allen, zoowel de grooten als de kleinen hebben dezelve constructie. De inrigting van een toestel van de grootste soort is omtrent als volgt. Een vierkant gestel van hout van omstreeks 34 voet hoogte besta van boven eenen houten vergaarbak, in welchen door middel eener pomp het te zuiveren water gebragt wordt. Van daar daalt het water af in eene van de vier daaronder geplaatste vaten of kuipen. De eigene persing doet het water van het eene vat in het andere overgaan, tot dat het zelve door middel van eenen kran in het vierde vat in eenen buiten afstaanden bak zuiver en helder afvloeit. Elk der vaten bevat eenen zuivering-toestel, van eigenaardige specie ter zuivering voorzien, zoodat in elk der vaten de onzuivere deelen van het water terug gehouden worden. By de kleine machines van omstreeks vyf voet hoogte bestaan de filtreervaatjes uit zink en geel koper, en de houten bakken zyn inwendig met zink bekleed. Naar men zegt zal de Heer de Bruin, die zich zoo veel lofs door deze schoone en nuttige uitvinding verworven heeft, deze machines en eene groote hoeveelheid van kisten en vaten, inhoudende de tot de zuivering vereischte specie, naar Nederlandsch Indië overbrengen, ten einde in persoon de inwerkingbrenging der machines te beataren en te regelen. De hemel schenke hem synen zegen tot de bereiking van dit zoo menschlievend doel.

— Reeds sedert eenen geruimen tyd bestaat er in ons land het voornemen, om eene stoomvaart tusschen Nederland en New-York daar te stellen. Thans vernemen wy met genoegen, dat de voorbereidende werkzaamheden reeds zoo ver gevorderd zyn, dat Prospectus en Statuten weldra het licht zullen zien. Verblydend is het, dat eenige onzer invloedrykste mannen zich, aan het hoofd dier onderneming geplaatst hebben, waardoor reeds een groot gedeelte van het benoedigde fonds is byeen gebragt, en men op de krachtdadigste ondersteuning mag rekenen. Het behoeft geen betoog, dat geene havens op den vasten wal van Europa, geschikter voor die belangryke vaart zyn, voór den geheelen Europeeschen handel, maar vooral voor Duitschland en Zwitserland, dan de onze, die op eene zoo gelakkige wyse met den gryzen Ryn verbonden zyn.— Wy gewagen ook niet breedvoerig van het gemak voor, en het voordeel dat door de landverhuizers kan en zal ontstaan. Wy wenschen thans reeds het vaderland geluk met die nieuwe bron van welvaart.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 1 November 1839.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt hierby ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de commissie, benoemd tot het aanhooren en beslissen der bezwaren tegen de rekeningen van het *Een percent patentregt over het 3de kwartaal dezes Jaars*, daartoe op Donderdag den 7 dezer, des morgens te tien ure, ter gewone plaats zal zitting nemen.

De 1e. Commiss. belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 1 November 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by dese bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 9 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 14 Onzen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De 1e. Commiss. belast met de functien van Koloniale Secretaris,
H. KIKKERT.

**Publieke verkoop
van Halfwassen rammen en
ooijen en van Roodverhout.**

ALS daartoe door den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie geautoriseerd zynde, zal de ondergeteekende op ~~Donderdag~~ Donderdag, den 7 November gebouw publiek doen openen:

*Eenige halfwassen rammen en ooijen, van het echte merinos ras op het Etablissement Planterrust gewonnen; en
Eenige partyen roodverhout van de onderhoorige eilanden Bonaire en Aruba.*
Curaçao den 31 October 1839.
De Koloniale Ontvanger, waarmede het ambt van Administrateur der Financien,
C. L. VAN UYTRECHT.

OPROEPING.

DE belastingsschuldigen aan Eigendommen en Besittingen en aan het Personeel en Mobilair dezes jaars, worden hierby opgeroepen en aangemaand om dat gedeelte haarer rekeningen, welke terzyn van betaling op ultimo September j. l. vervallen is, binnen den tyd van acht dagen, van heden af te rekenen, te laten voldoen, ten einde alle onaangename rechtsvervolgingen te voorkomen.

Curaçao den 31 October 1839.
De Commiss. waarnemende het Koloniale Ontvangers ambt,
WILLEM PRINCE Jr.

OPROEPING

VAN wege het Collegie der Wets-ontbeheerde en desolate Boedelkamer alhier, om tegen ultimo October 1840, ter gemelde Kamer te doen inleveren: alle *pretentien, zoo hier als elders*, ten laste den *geprejudiceerden Boedel* van wylen den Heer **GEORGE ROBERTSON**; zullende na dien datum geen regard hoegenaamd op verdere pretentien worden gealagen.

De Wetmeester van voornoemde Kamer,
G. VOS Jr.
Curaçao den 1 November 1839.

NAAR NIEUW YORK

zal in den loop der aanstaande week vertrekken de Noord amerikaansche brik

CHAMPION,
Kapitein J. MITCHELL.

Voor vracht vervoege men zich by
H. VAN DER MEULEN & Co.
Curaçao den 1 November 1839.

Spaansche Spraakkunst.

DE genen, die voor deze Spraakkunst ingeteekend hebben, kunnen dezelve ter Drukkery bekomen.

SCHOUWBURG.

Op Zaterdag, den 2 November, aan de Overzyde der haven.

Verleden Maandag was de eerste vertooning van den Heer **ANNONDO**; wy vernemen, dat dezelve seer volkomen was en alles overtrof, wat men nog in deze kolonie van dien aard gezien heeft.

De Cosmorama, welke alle avonden vertoond wordt, is ook waardig te worden bezocht.

CURACAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
NOVEMBER 1839.

N. M. Woensdag den 6 te 3 u. 35 m. 'smorgens.
E. K. Donderdag den 14 te 4 u. 37 m. 'smorgens.
V. M. Woensdag den 20 te 9 u. 37 m. 's avonds.
L. K. Woensdag den 27 te 5 u. 40 m. 's avonds.

Wy syn vriendelyk met den inhoud van eenen brief van La Guayra bekend gemaakt, waaruit blykt, dat met 1840 te beginnen, de Engelsche stoompakketbooten, welke op de West-Indiën zullen varen, Curaçao ook zullen aandoen. In een volgend nummer zullen wy hiervan nadere byzonderheden mededeelen.

Wy vernemen, dat, volgens eene Nieuw Yorksche Brief van den 26 September, welke alhier ontvangen is, een schip, bo is verzonden, tusschen den 26 en 28sten dier maand een brand in de stad Nieuw York was uitgebroken, waarin het groote theater, drie kerken en vyf andere gebouwen vernield werden.

met genoegen hebben wy het volgende artikel in de *Liberal* van den 15 October gelezen:—

“De berigten, welke wy met den laatsten post van het Zuiden ontvangen hebben, syn indertand aangenaam. Ofschoon by al de volken van America de staptroukingen, welke gewoonlyk volgen op den schielijken overgang van slaverny tot vryheid, nog niet opgehouden hebben, bevinden sich eingen als Venezuela, Nieuw Grenada en Ecuador reeds onder eene volstrekte burgerlyke regering, overeenkomstig de beste grondregels; anderen hebben thans den burger oorlog gedempt, als Mexico en Peru; en in anderen eindelyk, als Centraal America en Buenos Ayres hebben de verdedigers der goede zaak beslissende veldslagen gewonnen. De geschillen tusschen Peru en Bolivia syn in der minne vereffend; en met uitzondering van den oorlog met Texas en het geringe overschot, hetwelk van de laatstelyk overwonnene opstandelingen in Buenos Ayres en Centraal Amerika overblyft, bestaan er naar ons inzien geene inwendige oorsaak van nieuwe en schandelyke burgerwisten.”

Regen in de maand October.

Met heeft in deze maand naar wensch geregend, namelyk zwaar zonder schadelyke stortregens. Sedert den 12 October, toerde donderbui over het stads district en een gedeelte van de oost en middel divisie uitbrak, heeft het aanhoudend tot den 26, te zeggen dagelyk, op het eiland geregend; op den 27, 28 en 29 heeft het niet geregend; de wind steeds westelyk; den 30 begon de regen op nieuw. De wind was sedert het begin der maand westelyk en de regenbuijen waren ook meest uit het westen. Sedert het jaar 1820, ook in de maand October, heeft men hier een zoo aanhoudende en soms harden westelyken wind niet ondervonden; en ook in dat jaar

heeft het aanhoudend en zwaar geregend, en heeft de regen voortgeduurd tot in February 1831.

Wy willen de genen, die vermenen, dat, om op dit eiland een goed regenjaar te hebben, er hevige orkanen op de bovenwinds eilanden moeten woeden, opmerkzaam maken, dat in het laatst verloopen jaar noch in dit jaar er, gelukkig voor de bewoners derzelve, geene orkanen, zwaar of licht, op de bovenwinds eilanden gewoed hebben; en in het verledene jaar heeft het hier gedurende het regen seizoen weinig en in dit jaar heeft het reeds zeer zwaar geregend; wy kunnen dus hier sonder schaden van anderen ook regen hebben. Er kunnen zelfs, gelyk wy eenigen tyd geleden aangemerkt hebben, zware orkanen op de bovenwinds eilanden woeden zonder eenigen invloed op de lucht alhier te oefenen, gelyk zulks plaats had in 1831, toen Barbados door een orkaan bijna geheel verwoest werd.

In het verleden jaar is men, wel is waar, binnen de koraal, namelyk op de Antillen, bevryd geweest der jaarlysche bezoeken van verwoestende orkanen; doch eveneens buiten den koraal, zelfs onder dezelven, heeft er op den 6 en 7 September een zeer zware orkaan gewoed op de eilanden van de Bahamas.

Buitengewoon hoog water is ook niet altyd een teeken van een goed regenjaar. Men sal zich herinneren, dat in de maanden Juny, July, Augustus, en September 1833 het water buitengewoon hoog stond, en in deze laatstgemelde maand het hoogste peil bereikt had, zoodanig dat wy toen hoorden beweren, dat men zich niet herinneren kon het water ooit soo hoog gezien te hebben. In dit jaar is het water niet buitengewoon hoog, ja zelfs normaal, dardien schen, die waarschyntlyk vergeten hebben, de juiste hoogte van het water in het jaar 1832, beweren willen, dat het hoog water dit jaar een hooger peil bereikt heeft, dan in het jaar 1832, of ooit. Het is echter algemeen bekend, dat het water in 1833 buitengewoon hoog gestaan heeft, en dat het water in dit jaar als nog buitengewoon hoog staat; met dit onderscheid echter, dat het hoogste peil van het water in dit jaar in de tweede helfte der maand October en in 1833 in de tweede helfte der maand September geweest is, gelyk zulks blykt uit onze gehouden aantekeningen. Ofschoon het jaar 1833 niet dit jaar ten opzichte van hoog water eenige gelykenis heeft, soo verschillen zy echter niet elkaner ten opzichte van de regen. In het jaar 1832 heeft het vry minder dan in dit jaar en zeer ongelyk geregend, en het is een slecht jaar geweest: om dat de ongelyke regens in het midden van December ophielden.

Een ander slecht teeken van een regenjaar is ook by sommigen het vangen van een sekere vischsoort, *Masbankers* geteuten. De vangst van de *Masbankers* stond in eene verkeerde reden met den regen: wanneer vele *Masbankers* gevangen wierden, dan moesten weinige regens vallen. Indien wy ons echter niet vergissen, dan is de vangst van *Masbankers* in dit jaar niet onbeduidend geweest, integendeel met heeft tamelyk veel *masbankers* gevangen.

Wy wenschen, dat in weerwil van al de slechte teekens de regens aanhoudend mogen en de landbouwers voor hante moeite en werkzaamheid met eenen goeden oogst beloofd worden.

**ONTDEKKING VAN AMERIKA
IN DE TIENDE EEUW.**

BERICHTEN DER ONTDEKKINGS REIZEN ONDAAAN DOOR DE OUDE SCANDINAVIERS EN HET NOORDEN VAN AMERICA.
Reize van Barne Herulfson in 986.
In de lente van 986 vestigde zich Erich

de Roode, gebannen uit Ysland, in Groenland, ter plaatse genaamd Brattalid in Eric'sford. Hy had vele reisgezellen met zich en onder anderen Heriulfo, zoon van Bard, die met Ingolf, de eerste kolonist van Ysland in familie betrekking stond. Heriulfo vestigde zyne woonplaats in Heriulfsnes in het zuiden van Groenland; zyn zoon Biarne was toen op eene reize naar Noorwegen; by deszelfs terugkomst op Ysland vernam hy het vertrek van zynen vader en besloot den winter, als naar gewoonte, by hem te gaan doorbrengen. Hy noch zyne reisgezellen hadden voerheen de zee van Groenland bevaren, zy namen echter de reis aan in eene dik benevelde lucht met den wind uit het noorden, en na verscheidene dagen in zee te zyn geweest, wisten zy niet, waar zy zich bevonden. Met eene heldere lucht ontdekten zy een land bedekt met bosschen, zonder bergen, slechts met eenige heuvels doorsneden. Aangesien het land geene gelykenis had met de beschrijving, welke men hun van Groenland gegeven had, zoo lieten zy hetzelfde aan hun bakboord liggen en setteden hunne reis voort; na twee dagen aldus gezeild te hebben ontdekten zy een vlak land, bedekt met bosschen; zy bleven, nog drie dagen in de wyde zee voortzeilen met den wind uit het zuidwesten en toen ontdekten zy voor de derde maal een hoog en bergachtig land, overdekt met sneeuwhoopen; na hetzelfde aangedaan te hebben, bemerkten zy, dat het een eiland was; zy gingen niet aan wal, om dat er niets aanlokkelijks was. Zy staken wederom de wyde zee in met denzelfden wind en na eenen stormachtigen overtocht van vier dagen, ofschoon voor hen gunstig, kwamen zy te Heriulfsnes in Groenland aan.

Aardrykskundige aanmerking. Ingevolge aantekeningen vervat in de Landnama en eenige andere aardrykskundige werken van Ysland, kan men berekenen, dat de vaart van één dag berekend werd op omtrent dertig geographische mylen (deensche of engelsche mylen van 15 in een graad). Van het eiland Helluland, naderhand Litla Helluland (Klein Helluland) genaamd, kwam Biarne met een hevigen zuidwesten wind binnen den tyd van vier dagen te Heriulfsnes in Groenland aan. De afstand tusschen deze kaap en Newfoundland is omtrent honderd en vyftig mylen, dit komt overeen met den afstand, welken Biarne afgelegd heeft, wanneer men den hevigen wind in aanmerking neemt. Dit eiland bestaat volgens de nieuwe aardryksbeschryvingen gedeeltelyk in kale rotsen en meer of minder uitgestrekte vlakten, waarop geen boom of struik groeit, en het zal om deze reden zyn, dat het den naam Barrens voert, een naam, welke overeenkomt met dien van Hellur, aan hetzelfde door de oude Scandinaviërs gegeven.

Ontdekking door Leif Ericson en de eerste nederzetting in Vinlanda.

Eenigen tyd na deze eerste reize, waarschynelyk in 994, ging Biarne een bezoek by Eric, Jarl van Noorwegen, afleggen en verhaalde hem van zyne reize en van de onbekende landen, welke hy ontdekt had. De Jarl berispte hem, om dat hy die landen niet beter onderzocht had. Op zyne terugkomst in Groenland nam hy zich voor eene ontdekkings reize te ondernemen. Leif, zoon van Erick de roode, kocht het vaartuig van Biarne en schepte op hetzelfde vyf en dertig man, onder welke manschap zich bevond een duitscher, met name Tyrker, die langen tyd in zyn vaders huis gewoond en hem van zyne kindsheid af seer bemind had.

In het jaar 1000 ondernamen deze menschen hunne reis en deden eerstelyk het land aan, hetwelk Biarne het laatst gezien

had; zy lieten er het anker vallen en gingen in eene boot naar de wal. Daar vonden zy geene soort van gewas, doch in het binnenland overal sneeuwhoopen; en van het zeestrand tot deze plaatsen van eeuwigdurende sneeuw, bestaat er eene uitgestrektheid als eene tafel, bedekt met kleine platte steenen (hella); dit land scheen hun zeer onaangenaam te zyn en zy gaven het den naam van Helluland. Zy scheepten zich in en gingen onder zeil en kwamen in een vlak land (Slätt) aan, hetwelk overdekt was met bosschen, welks kust geheel niet rotsig was (ósabratt), doch met witte zandbanken (sandar hvitir) omzoomd; zy noemden hetzelfde Markland, (boschland. Van daar staken zy weder in zee, met den noordoosten wind, en na twee dagen zeilens ontdekten zy een ander land; hetwelk een eiland was, gelegen ten oosten van het land. Zy zeilden binnen eene zeeëngte, tusschen dit eiland en een schiereiland, hetwelk zich in zee uitstrekke naar de rigting van Oost en Noord. Zy vervolgden den togt naar het Westen en ontmoetteden vele ondiepten by laag water; aan het strand gekomen zynde, bevonden zy zich aan de uitwatering van eene rivier, welke uit een meer in zee liep; zy voerden de rivier op, kwamen in het meer aan, alwaar zy ankerden en op het land eenige planken hotten bouwden; en toen zy besloten hadden aldaar den winter overtebrengen, bouwden zy grootere huizen, welke zy Leifsbudir (woningen van Leif) noemden.

Na het hooren door haren verdeelde Leif zyne reisgenoten in twee groepen, welke by beurten de ommestrecken moesten gaan uitvoeren, ~~zoo dat de een groep van zyn volk om niet te ver in het land te gaan, om alle avonden terug te keeren en om zich niet van elkander te verwyderen.~~ Toen het zyne beurt werd, ging hy zelve naar naboringen vervolgen. Op een dag verwyderde Tyrker zich van de groep; Leif nam twaalf man met zich om hem te gaan opzoeken; doch zy waren pas vertrokken of zy zagen hem aankomen; Leif vroeg hem toen naar de reden van zyne afwezigheid, hy gaf een antwoord in het duitsch, welke taal zy niet verstonden, waarom hy in de noordsche taal herhaalde "Ik ben niet ver van hier gegaan en dit niettegenstaande heb ik U eene ontdekking mededeelen; ik heb wyngaard ranken en druiven trossen gevonden." Ten einde zyne gezegde te staven, zeide hy geboortig te zyn in een land, waar druiven groeijen.

Vervolgens soekten het volk van Leif timmerhout op om het vaartuig te laden en vulden de boot met druiven trossen. Leif noemde dit land Vinlanda (wynland), en in de lente nam hy den terugtocht naar Groenland aan.

Aardrykskundige aanmerkingen. Markland lag ten zuidwesten van Helluland op den afstand van drie dagen zeilens (80 à 90 mylen). Dit land is Nieuw Schotland, waarvan de nieuwe aardrykskundige beschrijving overeenkomt met die, welke de Scandinaviërs van Markland gegeven hebben. "Het land is over het algemeen laag, de kust vlak en laag naar den zee kant (level and low to the seaward)." "Het land is laag met wit zandachtige rotsen, (white sandy cliffs) welke vooral van den zee kant gezien worden." Zoo drukt zich J. W. Norrie in de *New American Pilot* uit. Een ander werk over de amerikaansche zeevaartkunde zegt: "Aan de kusten worden eenige rotsen van buitengemeen wit sand (cliffs of exceedingly white sand) gevonden." In deze sinreden komt het woord *level* overeen met het yslandsche woord *slätt*, de woorden *low to the seaward* komen overeen met *ósabratt*, en de woorden *white sandy cliffs* met *sandar hvitir*.

Nieuw Schotland, Nieuw Brunswyk en Neder Canada, welke aangemerkt kunnen worden te behooren tot het oude Markland, zyn bykans allen overdekt met uitgestrekte bosschen.

Vinlanda lag op twee dagen zeilens (54 à 60 mylen) ten zuidwesten van Markland. De afstand tusschen Cape Sable en Cape Cod wordt opgegeven in zeevaartkundige werken te liggen West ten Zuiden (W. by S.) omtrent 70 fransche of 52 sp. mylen. De beschrijving van deze kusten komt overeen met hetgeen Biarne daarvan gezegd heeft. Wy kennen Nantucki in het eiland ten oosten gelegen, in het eiland, hetwelk met het schiereiland, dat zich van het oosten naar het noorden uitstrekt, den doortogt, welke Leif gedaan heeft, vormt. Aldaar vonden de Scandinaviërs vele ondiepten (grunnswai mikit), en de hedendaagsche zeevaarders hebben dezelfde waarnemingen gedaan, opgevende vele zandbanken en ondiepten, welke aldaar gevonden worden, en bewerende, dat de zeeëngte het aanzien heeft van een overstroomband.

In de Berlyner *Staats-Zeitung* van 18 Mei jl. lezen wy, dat men te Dantsig eene fabriek opgericht heeft, om uit oude wollen krompen weder wol te vervaardigen. Wy kunnen onzen lezers mededeelen, dat voor de oprigting eener dergelyke fabriek, Z. M. onze geëerbiedigde koning reeds den 29sten July des verleden jaars, den Heeren Sleumer en Kiersch, ter dezer stede woonachtig, een octrooi voor den tyd van vyftien jaren verleende; de genoemde Heeren hebben niet slechts één, maar een aantal door stoomkracht gedreven wordende, opgericht, en brengen een fabrikaat voort, waarover deskundigen hunne byzondere bevestigde betoogen, afkomstig om aan onze Duffel, Laken en Baai-Fabrieken eenen verhoogden bloei te geven.

Berlyn, 6 July. Voor omtrent een half jaar is de olieverfdruk hier door eenen jongen schilder, Jacob Liepman genaamd, uitgevonden. Hetgeen destyds onmogelyk toescheen is thans wezenlykheid geworden. De jonge kunstenaar heeft eene moeyelyke onderneming volvoerd. Het zoo zeer bewonderde portret van Rembrandt, een sierraad van ons museum, hetwelk reeds zoo moeyelyk is te copieren, ligt sedert eenige dagen ten getale van 110 exemplaren getrouwelyk en voortreffelyk door druk gecopieerd, ter beschouwing in de woning van den kunstenaar en vertoont een voorkomen als tot dus verre niet zoude zyn voor mogelyk gehouden. De behandeling van den kunstenaar is alnog het geheim van den uitvinder. Ondenkbaar moeyelykheden moesten by deze verrigting worden te boven gekomen, en de uitvinder heeft gedurende 11 jaren onafgebroken met ziekten, honger en verachting geworsteld, doordien de weinigen, die hem kenden, zyne poging voor een uitvloeisel van krankzinnigheid beschouwden.

Wenen. De rusteloos voortschrydende industrie onder de menschen heeft hier iemand op den inval gebragt, worsten te fabriceren, die, in plaats van den van oudsher gewonen inhoud, met honden- en kattenvleesch gevuld waren. Langen tyd heeft hy daarmede handel gedreven en een sterk debiet gehad, vermits niemand aan die worsten iets ongewoons kon proeven. Maar de verrader slaapt niet. Het bedrog werd ontdekt, den fabrykant deze bestaanbron gestopt, en hy zelf nog bovendien gestraft, omdat hy, hoeseer dan op eene geheel onschadelijke wyze, de menschen bedrogen, en daarvoor honden en katten te samen gestolen had. Het worstelvertoer is sedert eenigermate verminderd, daar nog ieder beducht is, de vervalschte te sullen bekomen. Menschen, die vroeger het verdwynen zynner lievelingsdieren betreurde, en zich na hetzelfde verklaren kan, tróost zich met de gedachte, van toch nog van hen eenen nutmaak gehad te hebben.

Parys, 28 July. Nopens den geest van wederstand tegen elke gevestigde magt, welke Frankryk zoo zeer kenmerkt, leest men in het dagblad *La Presse* een merkwaardig artikel, waaraan de volgende zinsleden zyn ontleend:

“Wy leven te midden van eene verwar- ring van zedelyke denkbeelden, waaraan de nakomelingschap geen geloof zal willen hechten. De algemeene belangstelling op- tbaart zich ten voordeele van degenen, die het gezag aanranden, en de afkeuring is voor hen, die hetzelfde verdedigen. Ge- durende vyf en twintig jaren van regering- looze declamatiën heeft men de ministerien zoodanig vertrappt en in het slyk gesleept, dat de zuiverste, onkreukbaarste en stand- vastigste man, daarin niet kan treden, zon- der zyn aanzien te verliezen. Maak heden Soerates minister en morgen zal hy een el- lendeling zyn. Maar dit is nog niet alles. Het is voldoende het gezag aan te vallen, om plotseling aanspraak te erlangen op de openbare welwillendheid. Er zyn op die wyze in de kraners en by de drukpers hon- dert personen van eene volslagen onbeduj- dendheid, doch aan wie men eenen naam heeft gegeven van moed, deugd en talent, om dat zy eene werktuigelyke oppositie ge- maakt hebben aan alle mogelyke kabinet- ten. Maar ook dit is nog niet alles. Ie- der, die tegen eenen vertegenwoordiger van het gezag strydt, voor welke zaak ook, ziet dadelijk de belangstelling en de wen- schen aan zynen kant. Zoo in een too- neelstuk de gendarme door eenen gaauw- dief wordt geslagen, men juicht den gaauw- dief toe en jout den gendarme uit. Een zakkerolder, die U eenen doekt ontvreemdt, is voorzeker een verachtelyk wezen, maar zoodra de procureur des konings zyn re- quisitor tegen hem uitspreekt, neemt de saakkundige opinie hem in bescherming, en twee honderd advocaten verklaren hem voor een zeer deugdzaam man. Geldt het misdadige geestdryvers, die aan bespotte- lyke theoriën vyftig personen hebben op- geofferd, men vergeet de vyftig lyken en de vyftig familiën, die daardoor in wanhoop zyn gedompeld, en hoort de dagbladen zeg- gen, dat Frankryk er zeer trotsch op moet zyn, van dergelyke ellendelingen te hebben zien geboren worden.

“Die zucht voor den wederstand tegen het gezag, die belangstelling voor het op- roer, die gunst voor de misdaad, hebben eene menigte van beroemdheden doen ont- staan, waarom de toekomstige geslachten niet eenen eindeloozen lach zullen lagchen, maar die thans zeer ernstig behandeld, of zeer duur betaald worden. In de oudheid en in de middeleeuwen, tyden veel minder barbaarsch dan men denkt, bestonden er in de steden gemeenschappelyke vereenigin- gen, om zich tegen roof te vrywaren; en wanneer een Lutzer aantoonde, iets ont- vreemd te zyn, droegen al de anderen het hunne by om hem schadeloos te stellen.— Thans draagt men ook wel het zyne by, maar in het belang der roovers. Er wor- den op de begroting groote sommen uit- getrokken om de misdangers behoorlyk te huisvesten, te voeden en te kleden. Een genceesheer wacht hunne bevelen af, en een inspecteur is belast met de taak, om zich van de hoedanigheid en de hoeveelheid der kosteloze leverantiën te verzekeren, wel- ke men hun toekent ten koste van de be- roofden. Wy kennen groote dichters en zeer schoone dames, die uit zuivere goed- hartigheid doen, wat anderen in hunne on- roozelheid hebben verrigt, en die in de ge- vangenis en in de galeryen vinden lief- delijke boeven, beminnenswaardige afzet- ters, verleidelyke zakkerolders, helden der assises, met welke zy op velin papier brief- wisseling houden, en aan welke zy boeken zenden om lees kabinetten daar te stellen tot genoegen van myne Heeren de Dieven, en Mevrouwen de Diefeggen. Zyt gy een arme boer, een ongelukkige knecht, met anderen en gebreken beladen, maar eer- lys, dan zal men u van honger en dorst la- ten overleven; maar zyt gy een dief, dan zal men u huisvesten, kleden, voeden en

zels zedelessen geven. Ziedaar de heden- daagsche wereld!

“Wy zeggen het luide, dat die wereld een domme wereld is, en dat dit valsche medelyden voortspruit uit dien zwymel van oproer, die zich sinds vyftig jaren van alle hoofden heeft meester gemaakt, en den roem en de gunst stelt aan den kant van de aanvallers tegen over de verdedigers. Wy zeggen, dat van de hoogte tot de diepte der maatschappy af, er eene groote kwakzalve- ry is daargesteld, die Frankryk doodt, en waartegen het de pligt is van alle opregte standvastige en verstandige mannen met geestkracht te worstelen ter eere van de waarheid en tot heil van allen. . . .

“De republikeinen en de mannen van den tegenstand zyn groote dwazen, zich te verbeelden, dat zy hunne zaak bevorderen door de beginselen van het gezag te onder- mynen en den eerbied aan te randen, wel- ken de geslachten aan hetzelfde verschul- digd zyn. Zoo immer een gouvernement kracht van noods heeft, het is voorzeker een republikeinsch gouvernement, of wel een van de linkerzyde, om al de regeringloos- heid te kunnen bedwingen, die hetzelfde zal hebben doen ontstaan. En zoo iets de diepe en schandelyke onbekwaamheid in het daglicht stelt van die namakers van Roland en Robespierre, dan is het onge- twyfeld de onnoembare ongerymdheid van hen, die heden een werktuig verbreken, waarvan zy zich morgen willen bedienen. Iemand, die zich in een huis wil vestigen, begint niet met daarin den brand te steken! En toch de republikeinen, en de mannen der linkerzyde doen niet anders. Zy vra- gen het gezag en maken het onmogelyk.— Wat zullen zy er dus mede aanrigten?— Hetgeen zy doen en gedaan hebben met alles, niets of bouwvallen! . . . Wy daaren- tegen leggen er ons op toe, om de instellin- gen te handhaven, in de overtuiging, dat de ministers zoo veel te gemakkelijker zul- len regeren, naarmate de instellingen zullen geëerbiedigd worden. . . . De mannen der linkerzyde moesten ons daartoe zelfs aan- moedigen, en daarvoor dankbaar zyn.— Zoo zy immer hun doel bereiken, zullen zy aan ons verschuldigd zyn al de veërkracht, die het gezag dan nog zal behouden heb- ben, want hun gezag zal wel krachtig moe- ten zyn, om aan de invretende werking te kunnen wederstaan van al de dwaze voor- oordeelen, die op hunnen weg hebben uit- gestrooid!”

Onder het opschrift *De Belg Prume* leest men in het Leipziger tydschrift *Eisen- bahn* het volgende:

“Hier zyn geene aanbevelingsbrieven aan hooge en gekroonde hoofden nodig, geene visiten-makery by de Journalisten- wereld, geene kunstmatige voorbereidingen om op het volk in te werken; hier is het ge- nie, hetwelk zich den weg baant, hetwelk met vlamme welsprekendheid tot aller harten spreekt. Nog vóór ettelyke jaren zat Prume, in de armoedige ouderlyke hut, in een klein Belgisch dorp. Een geweldige gemoedsdrang dreef hem naar buiten. In een stadje, dat 4 mylen van zyne huiselyke haardsteden ligt, wilde zich Prume als viool- speler laten hooren, en dan terstond weder terugkeeren, want het schroomvallige, kin- derlyke gemoed zag in deze verwydering zynen versten gezigtseinder. Maar hy keer- de niet weder naar het ouderlyke dorp te- rug; op de vleugelen des roems werd Pru- me van stad tot stad gedragen, tot hier he- nen, in het hart des Duitschen lands, in ons Leipzig. Vóór ettelyke jaren nog een on- bekende, ongetelde dorps-kermis speelman, en thans in de voorpoort staande van eene Duitsche, weldra van eene Europeesche ver- maardheid! Dit zyn de wonderbare we-

gen van het genie! Paganini heft zich, even als die Roomsche Keizer Kar- el, levend begraven; in Parys knielen aan zyne katafalk, stom en strak, de hem verlo- ren hebbende geldzakken, geene weenende harten. Ole Bull's gesternte, met deszelfs kunstig voortgebragt sideraallicht, gaat on- der. Daar treedt midden uit de Belgische beroeringen een zachtmoedig verzoenende David te voorschyn, maar nog een grootere dan onze Leipziger, en hy grypt in de snaren van zyn instrument, nu eens zacht stillende, dan weder klagende, nu eens juichende, dan weder zwaar grommende, zoodat zelfs de tydgeest, die sombere, onstandvastige Saul, als aan dan grond geworteld, hy moge wil- len of niet, oor en hart voor deze wonder- toonen openen moet. Prume is een buiten- gewone vioolspeler! Ik heb Paganini ge- hoord, deze infernale daemon heeft toen myn geheel innerlyk wezen met zich in Dante's hel naar beneden gesleept; in zyn vertwyfelingsspel bloedde ook myn hart, ik kon onder den last der tranen niet vry meer uitademen, en de afzigtelyke wellust, die my door de aderen ruischte, had een dof echo van smarte in zyn gevolg; myne ziel had daarby eenen spoken-maalyd ge- houden. Geheel eenen anderen indruk heeft Prume op my gemaakt. Ook in Prume's vioolspel is de *smart* de bezielen- de grondtoon, maar zy is dit in de teederste nuances. De zoete weemoed, die Prume's voordragt doordringt, heeft iets verhevens voor het luisterende oor van den toehoer- der. Deze Prume is een cherubyn der vioolspelers, die met het vlamme blik- semzwaard van zynen strydstok het in ons ontwakende medegevoel, de zachte roerse- len onzer harten niet als gevallen engelen tot den afgrond voorbereidt, maar op de vurige armen zynere fantaisie tot eigene hoogte van gevoel omhoog voert.— Paganini's *adagio* was de donkere passie- bloem, onder bloedrooden noorderlichts- schyn ontloken; Prume's *adagio* is het lie- felyk wasemend nachtvioltje, door Pe- trarcha's weemoed op Laura's grafterp ge- plant, en voortbloeiende in de poëtische a- vondschemering van minnende zielen. De volkomenheid der Nederlandsche meesters in het technieke is bekend; deze volkomen- heid vinden wy ook in Prume's vioolspel; maar niet in het minutieuse van het *tableau- de-genre*; maar in eene grootsche schildere- ry van afwisselende zieletoestanden.— Prume en Freiligrath, beide evenzeer vol- eindigd in den vorm, hoe ook de muze ver- schille, aan welke zy hun leven hebben ge- wyd. Beide ginds verre heen opgegroeid, waar met den romantischen Ryn ook het weinigje menschen-fantaisie zich in duinen verliest, en beide door eene pracht der fan- taisie omstraald, als hadde onder Indie's feeënhemel hunne wieg gestaan. Prume zal overal verrukken, hy zal de Paryze- naars, de Weeners de Londoners, de Mos- kovieten of de Hottentotten enthousiasme- ren; hy moet dit, hetzy dan dáár, waar de muzyk op de hoogte der eeuw-beschaving staat, of nog als voorgevoel in 's menschen boezem sluimert. Prume zal allerwege, waar hy komt, Ole-Bull zeevierend op het hoofd slaan, omdat hy, als iedere echte, iedere ge- boren kunstenaar, verre af van alle theater- coupon staat, omdat hy by de hoogste kunstvoleinding ook de eervolste zedigheid bezit.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wv., in de Wallemstad, Breede Straat, Huis No. 79. De prijs der- zelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.